

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS:

Széchenyi-téren, a hidkaputól kimenet balra
a 26. szám alatti ház emeletében.

Megjelen a lap hetenkint háromszor n. m. kedden, csütörtökön és szombaton délelőtt.
Ara évnegyedre 3 ft. o. é. Hirdetési ár: négyhatszós sorért először 7 kr., másodsor 6 kr., harmadsor 5 krajczár o. ért. s minden hirdetés után 20 kr. bélyegdíj. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezelik.
A nyilatkoztató cikkek sora után 20 kr. előleges beküldése mellett a szerkesztőséghez czímzendők.

KIADÓ-HIVATAL:

Középuteza, STEIN J. könyvkereskedése.

Előfizetési felhívás A ,K. KÖZLÖNY'

jul.—decz. folyamára.

Előfizetési ára:

Egészévre	12 forint.
Félévre	6 "
Évnegyedre	3 "

Az előfizetési pénzek kiadók Stein János középutezai könyvkereskedésébe bérmentve küldendők, hol a lapok pontos szétosztásáról gondoskodva van.

Az elemi csapások.

IV.

(D) Az elemi csapások egyhitesének eszközei gyanút felmutattak előbbi cikkeinkben a kormánysegélyt, államkölesűnt, adó relaxációt, továbbá a jég és tűz ellen biztosító intézeteket, s legutóbb a nemzet közadakozását, melyet fokint a magyar nemesség mindig nagy mérvben gyakorolt, s melynek elég fényes példáját mutattak azon időkben, midőn a helyhatósági önkormányzat igen szép jogait a nemzet élvezheté.

Lehetetlen, hogy megfussa figyelmünket az is, mily jótékonyan hatnak a kedvezőtlen években az inség enyhítésére a t a k a r é k m a g t á r a k.

Nem új eszme ez, s nem is mi pendítjük meg előbbször, sőt úgy tudjuk, hogy hazánkban is a szorgalmas szász nemzet falvaiban nem ismeretlenek már régibb idő óta a takarékmagtárak.

Egyes magyar helységekben is egyetértő lakók tettek már olykor félre jobb év terméséből, a mivel a szerencsétlenebb évek feynyegő csapásait enyhítsék, bizonyos azonban, hogy ily intézkedések még oly mérvet sem vettek hazánkban, mely a közfigyelmet felkelteni képes lett volna.

Sőt ezen jótékony intézkedés honosításában még az ozmán absolutismus alatt sinlett Oláhfejedelemségek is mintek jórészt túlszárnyaltak, a mennyiben ott igen sok helységben kivive láttuk a szegény földnépe körében a takarékmagtárak eszméjét.

Valóban, ha Erdély lelkeszei is kevésbé tűznék a politikát, mint gondoskodnának a vezérletükre bizott nyáj anyagi és erkölcsi jólétéről, ha egyéb jó eszme mellett a biztosítások minden nemét, s ezek közt a takarékmagtárak eszméjét is honosítanák helységekben, igen hasznos szolgálatot tennének, szerencsétlen években, az éhséggel fenyegetett szegénységnek.

A községek értelmisége, mely módot talál a néppeli érintkezésekre, szintén jótékonyul hathatna felvilágosításaival a fennemlített célra, s az ily igazságokra alig lehet valaha fogékonyabb a nép, mint éppen a csapások idejében, midőn kézzel foghatólag bebizonyítható mennyire üdvös és szerencsés dolog volna, ha minden elemi csapások által kárt vallott helység takarékmagtárában egy pár ezer véka gabona volna elhelyezve, melyhez oly mérvben, a mint e gyűjtelek gyarapítására befolytak, a helység egyes lakói hozzá nyulhatnának a fenyegető szükség enyhítésére.

Most, midőn jég, árvis, s rossz időjárás egyaránt sújtja hazánk földmivelő népét, s midőn másfél évtized nehéz anyagi küzdelmei közt nemcsak pénzét, de hitelt is a paloták lakóitól az utolsó kunyhó birtokosáig csaknem mindenki kimerítette, világosabban mint

valaha belátható: mennyire esélyes számítás a jobb idők feleslegét a szerencsétlenebb idők-re fenntartani, s most valóban szomorú idejét látjuk annak, hogy ez eszmét a napi irodalom terén felelevenítve hazánk értelmiségének figyelmébe ajánljuk.

Beszélgjék el ők a népnek, mely a perezek szomorú benyomása alatt legfogékonyabb a helyes eszmékre, s jó következményű feltételekre, beszéljék el mennyi biztosítékot nyújthatnak a megtakarított fillérek, s megtakarított gabonaszemek.

És ily felvilágosítások által terjeszszék a magtárak eszméjét, s a hol az eszme a teljesség sikerét aratja, hozzák a helység nevét nyilvánosságra, hogy ez által más helység is hasonlóan lelkesüljön.

Mily eszöndesen nyugszik vánkösán, ki maga felett házáat biztosítva láthatja, s mily kevés évi járulékot kell kifizetnie biztosító-intézeteinkre, hogy magának e nyugalmit megszerezze?

Öt forint csekély évi adóval biztosító-intézeteinknél hatszáz forint árú épületet biztosítunk az égésnek kevésbé kitétt helyiségen, és valjon, ki ennyi értékű elégheő vagyont bír, nem képes-e öt forintot kifizetni annak teljes biztosítására?

Hányszor vesztegeti a földnépe szép gabonáját hasztalan kiadásokra, hányszor hordja azt, hogy drágán fizesse vele a részegítő szeszt? Mennyivel helyesebben cselekednék, ha minden feleslegessé tehető gabonáját még szájtól is nemleges megvonva, összehordaná a helység takarékmagtárába, honnan oly időben vehetné vissza, midőn családját s önmagát az éhhaláltól kellene megmentenie.

Ez eszméket akartuk elmondani figyelem ébresztésül most, midőn az elemi csapások általi nagy károsodások szomorú példái fekszenek előttünk.

Tudjuk, hogy a jelen nyomor enyhítésére követet ér a jó tanács, de használhat az jövőre, hogy csilapítsa a csapások súlyát, azt az ember jó sorsában hamar megfélekedezik a nehéz napokról, s szomorú napokban lát-hatja legjobban át hogyan segíthet volna bajain helyes és takarékos előgondoskodás által.

Tul rajtuk a művelt nyugat felé sehol az elemi csapások a népesség arányához képest oly nehéz sebeket nem hagynak hátra, mint minálunk, mert úgy a biztosító intézetek, mint a takarékmagtárak, és magtárak rendszere mindenfelé ki van fejlesztve, ezen felül mindenik ország bír föld- s minden másnemű hitelintézetekkel, honnan olcsó kölcsönt mindig talál.

Nálunk minden, de minden hiányzik, csak a nyomort bírjuk még boldogabb esztendőnkben is, mennyivel sújtóbb e nyomor akkor, midőn szegény hazánkban a végzet sem kedvez?

Kolozsvár, július 13.

Az emberiség örök munkálkodó lelke szírdal támaszt kíván. A jelen sivar, a jövőnd sötét lepel rejti, így csak a mult, a jövőnd tükre, nyújthat vigaszt hazafiságunknak. A mohácsi vész előtt együtt jártunk az anyarszággal, az ő győzelme a miénk, az ő vesztesége a mi veszteségünk volt; ha örült, mi vele gyönyörködöttünk, ha szomorkodott vele buslakodtunk; éltünk az övével volt összeforrv. A mohácsi vész ketté metélte az élet erét, mely a két hazát egygyé forrasztotta. De a százados dicső multat könnyen feledni nem lehet.

A k e r l e l h e t e t l e n tények az óta sújtottak, az örömet nem élvezhették együtt, de együtt éreztük a viszontagság csapásait. A mesebeli atya példája mutatta, hogy az egyes vesszőket, mily könnyen eltörhetni, de a csomagban kötötteteket, mily bajosan, mert concordia res parvae crescent, discordia maximae dilabuntur. Azért szent kötelességünk, a tör-

ténelem által örökített emlékeket újból fel-élesztetni, újra emlékébe hozni a fiatal nemzedéknek, hogy keble hevüljön dicső eldödek tettein. Egy ily emlék az 1479-diki kenyérmezei ütközet. A szent-imreit örökíti a szent-imrei s tövisi egyház, de Mátyás király korának legnevezetesebb győzelmeinek egyikét mi sem örökíti. Az erdélyi vajda, Báthori István már a halottak között hever, midőn a temesi bán, Kinisi Pál kiragadja a győzelmet Ali bég kezéből. 30,000 török marad a csatatéren. Azon helyen, melyen Báthori megsebesül, lováról leesik, és csak akkor eszmél föl újra, midőn a mindkét kezében karddal viaskodó temesi bán szöszatát hallja: „hol vagy Báthori István, itt van barátod, Kinisi Pál!”

A haladatos, csoda által megmentett vajda az Isten dicsőségére azon helyen, hol elalélt, kápolnát emelt, de ez az idők vihára alatt egyszerű emlékoszlóppá silányult. De a kenyérmezei győzelem dicsőségén kívül európai érdekek is bírt, mert itt tört meg a török ereje Mátyás király alatt, és ha erőyes királyok követik vala — nem háborgatja többé a török a kereszténységet; ha pedig a török a Kenyer-Mezőn győz, előzőn Európát, mint hajdanában Dsingisz-chán táborra s a mivelt-ség, polgárisodás egy századdal van visszavetve. Ezért „le patriotisme oblige”, hogy szent ihlettel emeljük fel a porból a ledőlő oszlopot, és állítsunk helyébe olyanokat, melyek némán rébesgessék az utódok halálját nagy elődeik irányában.

Miksa György.

Indítványa

képviselő Puscariu János és társainak, a korcsmárlási jog szabályozását illetőleg.

Tekintetbe véve, hogy a királyi javadalmi jogok eredetileg azon kötelezettséggel voltak egybekötve a nemes jószágokkal, miszerint azok birtokosai hadi szolgálatot tettek és a törvényhatóságok és községek közigazgatási költségeit hordozták, ezen kötelezettség pedig jelenleg már minden polgárra terjesztetett ki; tekintetbe véve, hogy az urbéri viszony megszűntetése után a föld mentesítése, a volt földesurak részére még mindig fentartott királyi javadalmi jogok megszüntetése nélkül, nem teljes;

tekintetbe véve, hogy ezen fentartás az 1854. június 21-ki urbéri nyilatparancs 31-dik §-a által eskakis a királyi javadalmi jogok végleges szervezése állapított meg az 1848. évben volt állása szerint;

tekintetbe véve, hogy a fekvő birtok szinte minden európai államban, hol a hübéri jogok megszűntek, a magánévedarúságtól is mentesített és mentesítettek;

tekintetbe véve, hogy Erdélyben a korcsmárlási jogot nem csak a volt földesurak kizárólagosan, hanem legnagyobb részt, mennyiségileg és minőségileg, egy szintén az árulás idejét és módját nézve, a volt jobbágyok is gyakorolták;

tekintetbe véve, hogy ezen jog szabályozását illetőleg már az 1769-dik évi III. 8. alatti „Bizonyos pontok” — az 1804-dik évi „Szabályozó pontok” (Puncta Regulativa) — az 1847-ki V. 7. országgyűlési törvényezikk, továbbá a helytartóságnak 1853. évi november 18-áról kelt, az Országos Törvénylap 70. sz. a. és 1856. évi szeptember 23-áról kelt 21,285. sz. a. rendeletei által országunk viszonyaira való tekintettel arra utaltatik, mikép a korcsmárlási jog a községek tulajdonába, birtokába és kezelésébe menjen át; és elvégre tekintetbe véve, hogy a község jóléte, az állampolgárok, anyagi ereje úgy szintén azoknak a közterhek hordozására való képesítése azon lehetőségtől és a községeknek oly állapotba helyzetésétől függ, miszerint számukra jövedelmi források nyitassanak és ekként községi vagyont a pithassanak;

a magas országgyűlés a következő törvényezikket határozza el:

Törvényezikk

a korcsmárlási királyi javadalmi jog megszüntetését és a korcsmárlási jognak a községek birtokába való átruházását illetőleg.

1. §. A volt földesurak korcsmárlási királyi javadalmi joga, mint olyan, megszüntetik

és e helyett a bor, pálinka és sörmérési jog az illető községek tulajdonába, birtokába és kezelésébe oly formán ruháztatik át, hogy ezen utóbbiak kárpótlást fizetendnek.

2. §. Ezen kárpótlás alapjául az 1837-től 1848-ig való tíz esztendő szerint kiszámított évenkénti közép jövedelem vétetik ekként, hogy abból fogyasztás és kezelési költségek fejében egy hatodrészt előbb leszámitassék. Az ekként előálló buszszoros évi jövedék fogja a kárpótlási tőkét képezni.

3. §. E kárpótlás nem csak a magánosokat, hanem az egyházi jogokat, a pénzalapi jószágokat, a pénzalapi és alapítványi jószágokat, a testületek birtokában lévő jószágokat és a kincstári jószágokat is illeti és kivéve, ha külön egyezkedés útján másként határozatik, hat (6) évenkénti részletben fizetetik.

4. §. E kárpótlás könnyítése végett a közigazgatási hatóságok felügyelete alatt a községek az országos hitel-pénzalapból rendes kamat és törlesztési visszafizetés mellett pénzkölcsönöket kapnak, mely alkalommal zsinormértékű szolgáland, hogy — ha a volt földesuraknak vagy a hitel-pénzalapnak fizetendő kárpótlási és törlesztési részletek a községek korcsmárlási joga évi jövedelme vagy egyéb vagyon által nem fedeztetnénk — a maradék a község lakóira — a volt földesurakat is beleértve — az egyenes adó arányában kiveendő községi rovatat által fog fedeztetni.

5. §. A korcsmárlási jognak a volt földesurak kezéből a községekre leendő átruházása rendszerint az egyik vagy másik rész kérésére azonnal történik, és ha ily királyi javadalmi joggal egybekötött valamely jószág örökség, eladás, adományozás, hozomány vagy csere útján másnak birtokába átmegy, akkor az átruházás a politikai hatóságok közbenjárása által hivatalból eszközöltetik.

6. §. A vendégfogadói jog ott, a hol bor, pálinka vagy sörárlási joggal van egybekötve, ettől külön választatik és az előbbi a kereskedelmi és ipar-törvény, az utóbbi ezen törvényezikk határozatai értelmében szabályoztatik.

7. §. A községek tulajdonába véglegesen átment korcsmárlási jog jövedelmei csupán csak községi célokra fordíthatnak.

Jelen törvény foganatosításával az erdélyi kir. udvari korlátnokság bizatik meg.

N.-Szében, 1864. június 22.

Puscariu s. k. képviselő, Popu Leontianu s. k., Manu Gábor s. k., Popu Péter s. k., Dr. Maioru s. k., Solutiu Dienes s. k., Balomiri János s. k., Dr. Ratinu s. k. képviselő, Balás János s. k., Romanu György s. k., Dragosianul s. k., Popasu J. s. k., Hannia J. s. k., Sterca Solutiu Sándor s. k. kir. hivatalos és metropolita, Libloy Schuller s. k., Solutiu József s. k., Lázár Sándor s. k., Wittstock Henrik s. k., Budacker Gottlieb s. k.

Szebeni dolgok.

N.-Szében, július 12.

A tartományi gyűlés mai ülése mindössze egy félóraig tartott.

Az elnök mindjárt legelőször is közlé, hogy a királyi biztos megérkezett, s felhívta a ház minden tagját, hogy ő nmigauál leendő tisztelgés végett 12 órakor valamennyien gyűljenek össze.

Ezután olvastatott a kir. főkörmányszéknek két rendbeli felelete a tartományi gyűlés tagjai által meg a tavalyi ülés-folyam alatt tett interpellatiokra.

Ez interpellatiók köztül az egyik az Erdélyben még fenálló hid- és utvámköz megszüntetésére vonatkozik, mire a kir. főkörmányszék azt feleli, hogy e végett ő Felső-hez járult, kérvén, hogy az erdélyi országutak legalább addig legyenek vámentesek, míg az ország majd ama kereskedelmi és közlekedési előnyöket élvezendi, melyekben a birodalom más tartományai már tetteleg részesülnek. A másik interpellatio az országos pénzalapok ellenőrzése és kezelésére vonatkozik. Erre a válasz az, hogy miután ezek oly hivatalok kezében vannak, melyek az országgyűlésnek felelősek, a k. főkörmányszék nem látta szükségesnek változtatást indítványozni a pénzalapok pénztári kezelésére nézve, a mi különben is csak új költségekbe kerülne, a nélkül, hogy ezzel nagyobb biztosíték nyeretnék.

Miután elnök közlé, hogy mily tárgy lesz a holnapi ülésben napirenden, a gyűlés 12 órakor eloszlott.

Erdélyi főkörmányzó és kir. biztos gróf Crenneville 6 nmlga az este 9 órakor érkezett meg a közfelfekvő községek banderiumai által kísérve. Az itteni hivatalok főnökei laka udvarán várták, míg a piacdon nagy néptömeg gyűlés tárgyalásait a távolból is figyelemmel kísérte, s azon óhaját fejezte ki, vajha ezek folytatása az ország javára szolgál, s a kormány céljaival összhangzó lennének.

Báró Kemény Ferencz 6 nmlga, Erdélyi előbbi kanczellárja, tepnap szintén ide érkezett.

N.-Székely, július 13.

A tartományi gyűlés mai ülésében a jegyzőkönyv megállapítása után olvastattott Radna községe kérvénye aziránt, hogy képviselői-küldés jogával ruháztassék fel. Muresianu, a ki e kérvényt benyújtá, indítványozta hogy a kérvényi bizottság mellőzésevel adassék át azon bizottságnak, mely az országgyűlés rendje iránti tudósítástól véget van kiküldve. Ez indítvány határozattal emeltett.

Ezután olvastattott a kir. főkörmányszék felelete egy interpellatorra, melyet Wittstock és társai még a tavalyi ülések folyamán alatt tettek aziránt, hogy mi lett a fegyverszabaddalmak díjaiból bejött pénzalappal. A főkörmányszék részletes előadásából kiderül, hogy két alap, egy gazdasági és egy erdőszeti alapítottak. A jövedelem részint hazai fenálló gazdasági egyletek fölségelésére, részint a selyem- és gyümölcslenyészés emelésére fordították, részint ösztöndíjak gyanánt osztják ki magasabb gazdasági tanintézetekben tanuló ifjak közt, a kik majd tanítóul fognak alkalmaztatni az Erdélyben állítandó gazdasági és erdőszeti tanintézeteknél. A gazdasági pénzalappal 30,000 frt a csik-szentdomokosi rézbánya részvényeiben fekszik, de e részvények értéke most annyira leszállott, hogy a vállalat csak ráfizetéssel folytatható, ha azonban annak vezetése szakismerettel történik, még fölemelkedhetik.

Olvastattott a törvényezikkek szentesítése és kibírdetése módja iránti törvényezikkekhez a bizottság által ajánlott felirati terv, melyben ö Felsége arra kéri, hogy a törvényezikkek szentesítése alkalmával egy eredeti példányt az országgyűlés, egyet az udvari korlátszék, egyet a főkörmányszék levéltára s kettőt a hiteles helyek (loca credibilia) a fejevári és kolozs-monostori káptalan levéltárai számára sajátkezeléssel aláírni méltóztassék.

Bran de Lemény emlékeztet, hogy a vita folyamán alatt arról is volt szó, hogy egy-egy eredeti példány a törvényhatóságok levéltárainak is megadassék. De erről a felirathoz nem levén említi, indítványozza, hogy ez óhaját is méltányoltassék.

B. Friedenfels ellene nyilatkozik, felhozván, hogy ekép végre az ország minden hatósága, még a községek is igényt tarthatnának arra, hogy a szentesített t. ezikkből egy-egy eredeti példányt kapjanak, mi által éppen a törvény célja, a törvény szentesítési alakjának egyszerűsítése iránt, hiúsított meg. Ö elegendőnek tartja a felirathoz emlitett eredeti példányok számát s megjegyzi, hogy a felségnek nagyobb s fontosabb dolgokkal elfoglalt személyét nem illő oly sok aláírással terhelni.

Erre Fekete kánonok még a püspöki ordinariatusokat is hasonló eredeti példányokkal ellátandóknak indítványozza, de indítványa nem támogatott.

Miután Aldulean is a mellett nyilatkozott, a felirat eredeti szerkezetében nagy többséggel elfogadtattott, ugy szintén a kir. biztoshoz intézett irat is.

Ezután az urbéri előterjesztvényvel foglalkozó bizottság szaporításának még a mult ülésben megpendített kérdése került szönyegre.

De Trauschensfels megmutatván, hogy ez az ügyrendtartás szerint nem lehet, s felesleges is, a bizottság tagjai számának növelése nem ment keresztil.

Még elfogadtattott a regalistik napisoldja iránti törvényezikkekhez tartozó felirat és a kir. biztoshoz intézett átirat.

Végül elnök figyelmeztet a bizottmányokat, miszerint lehető legstetöbben folytassák munkálkodásaikat, hogy a tartományi gyűlés működése ne szakadjon félbe.

MEGYEI ÉS KÖZSÉGI ÉLET.

Herraszos, jul. 8.

A n.-enyedi ref. egyházmegye a főiskolával egyestülten mult hó június 26-án Kálvin ünnepét tartván N.-Enyeden, miután alóltartak egyike az alkalommal emlékbeszédet tartott,

nem tartjuk illőnek annak folyamáról tüzete-szólani; azonban a hála és méltanyosság édes kötelességünkkel teszi mindazoknak, kik az ünnepély emelésére nagyobb és kisebb mérvben befolytak, öszinte köszönetünket nyilváníthatni. A szerénység megsértése nélkül különösen ki kell emelnünk tanár t. Mihályi Károly urat, ki a templomi, és tanár t. Szatmári Károly urat, ki az esteli hangverseny összcállítása, rendezése és kivitelében áldozatkész tetlegességükkel is befolytak.

Még a mult május 24-én N.-Enyeden tartott rész. zsínat alkalmával, midőn a Kálvin halála ötletéből tartandó ünnepély iránt intézkedés tételnek, elnökileg azon indítvány terjesztett elő, hogy semmi is ilyen nagy naphoz méltóbb nem lehet, mintha korlátozott anyagi állapotunkhoz képest az anyaszentegyház javára egy oly „Kálvin alapítvány” tételik le, mely idővel tekintélyes és az anyaszentegyházat szükségben segítő tökévé nöje ki magat. Ezen lelkesen felkarolt indítvány fogadnod b. Kemény István ur által, a tapasztalati életre fektetett s helyesen okadottot érrei által aként módosítottat, hogy az egyes egyházakra nézve előnyösebb leszén, minde-nikben a tevékenységre szabadabb tér és mező nyitattik, ha egyszer minden egyházban termén-ytár alakittatik; másodsor az ün-nepély alkalmával begyűltendő adakozási öszszeg az ezen egyházmegyében levő egyházak közt testvériesen kiosztatik, s ezen osztalék a „Kálvin alapítvány” czím alatt fenállandó termén-ytárba tételven, az a helyiséghöz képest gabonában, borban vagy pénzben ugy kamatoztatik, hogy a templomjavítási s idővel építési költségeket nagy mértékben fedezhesse. Miután e célra több helyt lépések történtek s az ünnepély alkalmával is egy bizonyos öszszeg befolyt, a nyilvánosság s tetre-lekessülés szempontjából kötelességünknek ismerjük a részint ígértben, részint készpénzben eddig is tett adakozásokról beszámolni:

1) Báró Kemény István ur termén-ytár-alapul ígért a jövő öszszel kiadandólag hat szegényebb állapotú egyház, u. m. ó lapádi, m.-kapudi, ujfalusi, istváházi, csusai és g.-kereszturi számára 10—10, öszszese 60 veder mustot.

Mlgs Tisza László ur 3 később kijelölendő szegény egyház számára 10—10, öszszesen 30 forintot o. e.; báró Bánfi Dénes ur a szentkirályi egyház számára 20 veder mustot; tanár t. Gáspár János ur a csusai egyház számára 10 véka kukoriczát; tanár t. Hegedűs János ur az ar. polányi egyház számára 10 véka kukoriczát; tanár t. Herepei Károly ur egy később kijelölendő egyháznak 10 veder mustot. A gerend-hadrévi egyházban begyűlt 24 frt 10 kr, mely-be befolytak mlgs Szilvási Miklós ur 10 fittal, mlgs Miksa Elek ur 5 frt, t. Keresztés Áron ur 2 frt, t. Bartók János ur 3 fittal, többen 4 frt 10 kral. Gerenden utólagosan népszerű Kálvin ünnep tartatván az egyes hallgatók „termén-ytár alapul” aláírtak 200 véka csös kukoriczát és 20 veder mustot.

2) Az általános és az egyes egyházak között testvériesen kiosztandó pénzbeli öszszegbe befolytak: m. Zeik Károly ur 5 frt, esperes Basa Mihály 10 frt, a m. n. csáni egyház 5 frt, lelkes Székely Ferencz 1 frt, az eger-begyí egyház 4 frt 35 krt, Teglas István 1 frt, Musnai Pál 1 frt, a n.-laki egyház 5 frt 30 krt; mely utóbbi adakozások öszszege a működvelők által adott hangverseny (79 frt 21 kr) tisztajövedelmével, melyet rendező t. Szatmári Károly tanár ur számolatképpen a következő vallásos illettségtől sugárzó levelében küldött át, már eddig is 111 frt 86 kral nevedekett.

Tiszteletes ur!

A nagy-enyedi partialis székek bizottmánya által arra szólíttatván fel, hogy az egyházmegyei egyházak részére építkezési és épület fenntartási alapul szolgáló töké kez-demenyvezésül és a Kálvin ünnep alkalmából N.-Enyeden hangversenyt rendezzek, van szerencsém tudatni, hogy ez, az ide mellékelt program szerint jun. 26-án létre is jött.

E jelentékeny célú hangverseny jövedel-me, mint az ugyancsak idezart kimutatásból látszik, 96 frt és 20 krt, ebből azonban a mellékelt számlák szerint levonandó lévén: a teremért 5 frt, programokért 5 frt, világító szerekért 4 frt 58 kr, lámpaúvegekért 1 frt 20 kr, jegyek- és hurokért 1 frt 21 kr, öszszesen 16 frt 99 kr, maradt tisztajövedel-m 79 frt 21 kr, mely öszszegget ezenel tisztelettel ide csatolva küldök.

Szerencsésnek érzem magamat, hogy e szentgyben én tehettem az első lépést. Csekély ugyan az eredmény, de a kezdet mindig nehéz; a folytatás könnyebb lesz, mely hogy szegény egyházainkat minél kedvezőbb hely-zetbe juttassa, szívem mélyéből kívánom.

Fogadja tiszteletes ur öszzinte tiszteletem kifejezését.

N.-Enyeden, jul. 2-án 1864.

Hazafi tisztelője
Szatmári Károly.

Midőn ezeket a nyilvánosságra hozni édes kötelességünknek ismerők, nyugtató biztosság él kebelünkben, hogy Kálvin szellemem halt a rideg közönyösség mocsárjában, sőt a nyomasztó körülmények dacára is él és munkásságának jeleit adja. Szeretjük hinni, hogy ez csak kezdeményezés az alapítványra, s nem sokára az elmaradt egyházakból is ör-vendetes közlést tehetünk a tett és teendő alapítványok állásáról. Melyre nézve atyafisá-ságosan felkérjük az egyes egyházak egyházi és polgári előjáróit, sziveskedjenek eddigi eljárásukról alólt N.-Enyed, egyház me-gyei „Kálvin alapítvány” kezelőket mielőbb értesíteni; mint szintén az egyes hi-vektől is hálalézzel fogadjuk vallásos buzgó-ságunk munkás kifolyásának eredményét.

Basa Mihály,
esperes.
Hegedűs Lajos,
director.

Füzess, július hó.

Biztosan és magyar önbiztossággal tudat-batom, hogy ha Franciaországnak van Richard Abbée-ja, ki a forrás-találásban itt Magyar-onban majdnem csudákat mivel, van ma-gunknak is és ez zolyommegyei származású Orsody Béla mérnök ur, ki ha a francia for-rás-kutatót felül nem mulja is, de minden bi-zonynyal vele bátran párhuzamba helyezhető.

Miután én Orsody Béla mérnök uról a „Hon” 1864 dik évi február 21-ki számában s több hazai lapokban is olvastam forrás-fel-találási tehetségéről, de magamnak is gazda-sági szempontból birtokomban több kutakat ásatatni volt szándékomb, nehogy ezen szán-dékot ásatásaim ismét megghusuljanak s ma-gamnak ismét hasztalan költségeket ne esi-náljak, tudomásomra jutván, miént a fentne-vezett mérnök urnak Hevesmegyében több ta-gosítási ügyei volnának, s azok bevégzése vé-gett megyékben tartózkodna, őt felkerestem és megkértem, hogy a Mátrahegység között fekvő füzési birtokomban két alkalmas hely-et jelelne ki kútasatásra, mit ő készséggel is teljesített. De mielőtt ezen általa kijelölt kút-helyiségek költséges ásatásához fogattam volna, meg akarám próbálni, vajjon a forrás-fel-találásban és a víz folyásának meghatá-rozásában van e jártassága, mely próbát ő be-csülettel ki is állott, és pedig:

A szomszéd két falukban u. m. Széken és Terpesen savanyu vizes kutak léteznek, én a nevezett mérnök urat először Szék-re vittem a savanyu vizet tartalmazó kúthoz, mely tisztaság okáért fedve van, s felkértem, mondaná meg, a víz a kútha, mely tájrol jönné; miután e nevezett mérnök magát ezen egész idegen helyen körnézte, kevés idő vártatva egy pontot jelölt ki a kút mellett s állította biztossággal, hogy a víz ezen pon-ton megyen a kútha és a ház alatt jön keresztül, s ha valakinek tetszene megpróbálni kútat a forráson jóval feljebb is lehetne ásatni s bi-ztos eredményre is vezetne, hogy tehát ma-gamnak meggyőződést s állításomnak tökéletes hitelt adhassek, felszólítam ugyancsak Had-nagy János széki lakost, kinek belsőségén ezen savanyu vizet tartalmazó kút létezik, mondaná meg, honnét jön ezen kútha a víz; a kérdezett egyenlősen ugyanazon pontot mu-tatta ki, mint a fentnevezett mérnök ur, s miután tovább tudakozódtam állítása apos-ságáról, azt adá elő, hogy ő onnét tudja s állíthatja is biztosan, mert, midőn néhány évvelkel ezelőtt házat akarván építeni s annak alapját ásták, a savanyu forrást ásatás köz-ben találta fel, s a kútat ennek feltalálása után ásta később a háza elébe; ugyancak ily szépen és biztossággal határozta meg Orsody Béla mérnök ur a terpesi savanyu viznek a föld alatti folyását és a kútha szí-várgását is.

A mi a birtokomon kijelölt pontok ásatá-sát illeti, biztositok mindenkit, s becsüle-tremre mondhatom, hogy mind azok, miket ő előre mondott, egészen bekövetkeztek és én nekem, dacára a száraz időnek, a kijelölt s kiásatott kutamban bőven van vízem, ezen előre tett próbák, ugy a kút megásatás után még jobban meggyőződén szakavatott tehet-ségeről; a másod ki kútasatását, bár tetemes költséggel jár is, miután hegyes vidékben la-kom s szints magas ponton kelletik ásatgatni, az ásatáshoz, mint biztos eredményre vezető-höz, hozzá is fogattam, az eredményt később szinte köztudomásra szándékozván juttatni.

Nem hallgathatom el, ő nekie ezen szak-avatott ügyességéért köszönetemet nyilvánítni, s szent kötelességemnek tartottam ezt köztu-domásra juttatni s mindenkit, kik vízhiányá-ban szenvednek, egyenesen Orsody Béla mér-nök urhoz, ki Zolyommegye Zolyom városá-ban lakozik, bátor vagyok utasítani.

Ezek folytán tisztelettel felkérem a t. szer-kesztőséget, miként ezen öszzinte s részrehaj-latlan nyilatkozatomat, ugy hazai szeretetből, valamint a közjó érdekében is köztudomásra juttatni, s közlendő közzé felvenni szives-kedjék.

Okolicsányi Ödön.

Az 1864. évi május havában az erdélyi muzeum részére beküldött adományok jegyzéke.

I. Könyvek s kéziratok: A Smith-sonian Institutiontól, Annual report for the year 1861. Washington, 1862. — Az erdélyi kir. főkörmányszéktől Oesterreich auf der nationalen Ausstellung 1862. Wien, 1862., s ugyanaz francia és angol nyelven, 3 köt. — A bécsi cs. kir. földtani társulattól, Jahrbuch 1863. no. 3. 4. — A kolozsvári kaszinótól Polytechnischer Journal 1854—1859. 24 köt. — Gr. Bánfi Jánostól, Das Lied der Nibelunge. St. Gallen 1846. — Özv. gr. Teleki Jánosné-tól Spach, Végétaux phanérologiques. Tom. I—XI Taris Sr. — Kubinyi Ágostontól, Henszlmann Imre. A székes-fejérvári ásatások eredménye, Pest, 1864. 4r. — Gyarmathi Miklóstól, Képviselőt a Királyhágon inneni ev. ref. super-intendenciában. Kolozsvár 1864 — Garda Már-tontól 20 darab oklevél a XVII. és XVIII. századból. — Vályi Elektől II. Apafi Mihály egy eredeti oklevele 1694-ről.

II. Régiségek és érmek: Flamm A. L-től egy 20 piastteres török bankjegy. — Felházi Károlytól egy eszeredény füle. — B. Döszegitől egy Mátyás arany. — Torma Károlytól egy Udvarhelytől talált eszerép-csésze, Topliczán talált 2 bronz sarló és Aranyeme-nen talált 8 ezüst pénz. — N. N.-től egy Ud-varhelytől talált üveg-csésze. — Csapó Sándor-tól 4 ezüst pénz. — N. N.-től 2 ezüst egy rész pénz. — Gr. Bánffy Miklóstól 3 ezüst pénz. — Nagy Lajostól 1 székely kúrt. — Markó Elek-től 11 ezüst pénz.

III. Természeti tárgyak: Hermann Ottótól 77 db emlős és madár. — Wieder Vin-czétől 3 madár. — Veress Ferencztől 1 ma-dár. — Mártonfi Istvántól N.-Enyedről 1 ma-dár. — N. N.-től 1 madár. — Jakab Bogdán-nól 1 nagy cactus.

Közi
Finály Henrik,
titkár

KÜLÖNFÉLÉK.

— (Necrolog.) Rétyi Antos Ferencz maga és testvérei József, János, László, Károly, Teréz Imets Domokosné, b. e. Antos Anna Hatokjai Potsa Farkasné gyermekei Zuzsa, Janka, Bertha, Mária, Anna, Ferencz és Béla, ugy Pávai Vajna László, özevgy Nagy Ta-másné Vajna Theresia s néhai Vajna Zsófia Tompa Lászlóné, gyermekei: Miklós, Anna és Klára Zaturetzki Ferencznő nevében a leg-nagyobb fájdalommal jelenti, hogy a legjobb édesanya, a leggyöngédebb nagynanya, a for-rón szerető testvér és rokon özevgy Antos Józsefnő sz. Vajna Anna a lelkes honleány, a szegények és betegek ápoló nemője 68 évi munkás földi pályája után hosszas szenvedés következtében július 7-ken délután 6 órakor jobblétre szenderült. A meg-dicsőültnek porai július 10-én délután 4 órakor tételnek Rétyen a családi sírboltba öröknyu-galomra, mely gyászünnepélyre minden rokon-keblű bú barátokat és rokonokat meghív. Réty, jul. 8. 1864.

— A városunkban folyó hó 13-án este átvonult jég, melyről utóbbi számunkban rövi-den emlékeztünk, nagymérvű pusztítást tett ugy a város határán, mint a városban. A jég nagy darabokban hullott, tyúktójásnyi nagysá-gukban, s a város lakóinak minden ablakait az északi és nyugati soron kitördelté, csak ebben ezerek menő kár van; hasonló rom-bolást szenvedtek a fedélzetek. A vihar a sétatéren 30—35 éves nagy fákat tős töből kité-pett, másokat derekán kettétört; házak fedelét vitte el, a kül-monostorutczában egy ház tűzfal-ja egészen kitétt, mely aláhulltában a szom-széd-épület fedelét kettétörte. Az utczákon áradattal folyt a víz, s a kofáknak gyümöl-cseit, asztalait a vihar elől elkapva sodorta magával. A minap az árvíz tett itt pusztítást, most a jég, s a város egy jelentékeny mü-iparának a timár mesterségnek még sine vize, mert a Szamos azon csatornái, melyek mellett a timárok laknak, a gát elszakadása miatt víz nélkül maradtak. A timáregények munkát nem lelve bujdosnak más városba. Ennyi csapás érte éppen akkor Kolozsvárt, midőn vas-utja ügyét is mindenfelé elejtették.

— Segély az erdélyieknek. Tudják olvasóink, hogy a Kolozsvárt fenállót inségi bizottság 9119 frtot, mint alföldi inségeink elartására Erdélyben gyűjtött, azonban föl nem használt termények eladásából befolyt öszszegét, a magyar helytartótanácshoz küldött át. A helytartótanács most, az árvizek által károsult erdélyi testvérek fölségelésére, a mondott öszszegét 10,000 frtig kikerekítte, az erdélyi főkörmányszék rendelkezése alá bo-csátotta.

— Az erdélyi vasuttyig, írják a „P. H.” nek Bécsből, még mindig az események fel-színén van. Magának az erdélyi tartomány gyűlésnek határozata, mindkét részre nézve, talán csak meglepő volt, s a napi történet adatlal jelenti, hogy a kormánynak a hitel-intézet s a tiszaí vasuttsalutatlal az erdélyi

Madrid, jul. 8. Elhatározott, hogy a király ez évben Franciaországba megy, hogy a császárnénál látogatást tegyen. A királyné Contabrian a tengeri fűrdőket használja.

Svéd-Norvégország. Stockholm, jul. 8. A svéd kormány elrendelte, hogy azon orosz hajóraj, (1 fregat, 2 klipper s 2 yaet), mely hadgyakorlatok tartása végett a Balti tengerre s a Kattegatba megy, egészben ne bocsáttassék a svéd kikötőkbe.

Stockholm, jul. 10. „Carl Johann”, „Stockholm” csavarsorhajók, továbbá „Vanadis” és „Gefle” gőzkorvetek a tengerre indultak, hogy Góthlan, Falsterbo és Öresund közt cirkáljanak.

Oláh-Moldvafejedelemség. Bukarestből írják jul. 2-ről Kreczulesku Demeter ezredes, a Kogelnicsán helyett kinevezett miniszter testvérét, a fejedelem Napoleon császárhoz küldi, különös megbízással. A megbízást nagyfőntosságának mondják. Minthogy a fejedelem nem vihette ki, hogy a garantáló hatalmak egész terjedelmükben elfogadják közelebbi törvényeit és intézkedéseit, nagyon ferde helyzetbe jutott nemzetével szemben. Lemonadásról van szó s e tárgyból kell értekeznie Napoleon császárral. Valóban Kuza az oláh kamarák küldöttségének, mely jelentette neki, hogy Oláhország fejedelmére választott, nyilvánosan azt mondta, hogy mihielyt a két fejedelemség unioja véghez megy, ő azonnal lelép, hogy egy külföldi herceg foglalja el helyét. A szabadelvű párt gyakran, még a kamarákban is, kimondá abbéli óhaját, hogy valamely idegen hg töltsen be, örökösödési joggal, a fejedelemségek trónját.

Törökország. Konstantinápoly, jul. 7-ről jelentik: Az orosz ügyviselő — ki a Dunafejedelemségekre vonatkozó jegyzőkönyvet ad referendum vette — parancsot kapott, ahhoz csatlakozni. Ezen okirat már el van látva a porta, Francia, Angol, Olaszország s Austria képviselőinek aláírásával.

A „Coar. d'Orient” hivatalosan megintette, mivel Kuza fejedelem személyét, annak Konstantinápolyban tartózkodása alatt, szerföltt nagy kintűtetésben részesíté.

Amerika. Uj-York, jun. 29. Grant unionista tábornok a confederáltak hadmozdulatai folytán kényszerítve látta magát a Wildon felé megkezdett előnyomulásával felhagyni s Pétersburgba visszatérni. Azt hiszik, hogy Grant nem fog több rohamot próbálni, hanem hozzá lát Petersburg ostromához.

A francziák megszállottak Acapulcot (Mexicóban) s az ostromzárlatot megszüntették.

Az emberszerzés az amerikai háború, az 1861–63 háborús évek alatt a „Nord. d. Alg. Ztg.”-ban az északi államok okmányai szerint következőleg állították össze: Az északi államok vesztek a ballottákban 40,866, sebesültekben 142,745, foglyokban 89,559, betegségben, halállal végződve 290,000 embert; a déli államok vesztesége elesettekben: 28,133, sebesültekben 99,440, elfogottakban 89,804, betegségben elhaltakban 130,000 embert. A háború első évében a veszteség aránylag csekély, a második évben legnagyobb volt (a harmadikban csak kevesebb kevesebb).

Ujabb. Az „Osterr. Ztg.” szerint nem valószínű egy hamburgi lapnak azon közlése,

mintha Főhr szigete austria vadászok által szállatott volna meg. Flensburgból ugyanis, távirati kérdés-tétel folytán az jelentetett, hogy ott Főhr megszállásáról semmitsem tudnak.

— A „Nord. Allg. Ztg.” 12-ről alaptalannak nyilvánítja azon közlést, mintha a svéd kormány megtiltotta volna az orosz hajórajnak svéd kikötőkbe bemenetelét.

— Köpenhága, jul. 11. Hirszerint Bluhme külügyminiszterre s miniszter-előkké, ellenben Moltke tárcza-nelküli miniszterre nevezetett ki. Dávid valószínűleg pénzügyminiszter lesz. A hivatalos közzétételt még mára várják.

— Bécs, jul. 13. János glücksburgi herceg Párisba fog menni, hogy Franciaország közbenjárását kérje ki Dánia s Németország közt.

Bécsibörze *Julius 14-én:* Nemzeti kölcsön 80.65. 5% Metalliques 72.50. Bank-részvény 788. — Hitel részvény 195.10. Váltó Londonra 114.50. Ezüst 113.25. Arany 5.50.

1860-diki Állam kölcsön 97.55. *Julius 12-én:* Urbéri kárpótlási kötvény Magyarországi 74.75. Erdélyi 72.50.

Erdélyi		Alsó ausztriai mérő: vagy is két nagy véka.					Marhab. tonja.	
		Tiszta búza.	Rozs.	Árpa.	Zab.	Törökbúza.		
piaczi árak:		k r a j c z á r o k b a n .						
Beszterce	junius	28.	240—220	200	—	106	190	13
Brassó	junius	8.	272—272	134—128	148—132	106 106	180	13
Dézs	”	5.	310—280	210—200	—	120—100	200—190	11
K. Fehérvár	”	2.	380	250	—	200	245	12
Kolozsvár	junius	14.	320	210	—	120	230	15
M. Vásárhely	junius	7.	360—346	220—180	—	140	220	12
N. Enyed	junius	30.	336—326	240—220	—	200 160	212—212	12
Szamosújvár	junius	11.	320—280	220—210	—	130—120	200—200	14
Szászváros	maj.	29.	390—390	290—290	—	196	295—295	13
Sz. Régen	junius	7.	330—310	246—212	—	140—132	236—224	13
N. Szében	junius	21.	360—333	193—187	—	167—160	207—207	15
Sz. Udvarhely	junius	5.	330—330	150—150	—	125 125	185	12
Torda	junius	9.	374—320	240—230	186—180	146—140	214—210	11

T. és felelős szerkesztő DÓZSA DANIEL.

HIVATALOS.

962—1864.

(175)

(1—3)

Pályázat.

melyet az erdélyi helyélt hittük egyház főtanácsa nyit a marosvásárhelyi helyélt főtanácsa mellé felállított 4 éves teljes jogtanfolyam 3-ik éves tanfolyama mellé szűkséget és egyelőre ideiglenes állású két tanári állomásra, mely állomásokhoz külön 700 ./. hétszáz o. é. ft. évi fizetés van köve.

A fennirt tanfolyam tárgyai: római jog, institúciók és pandecták szerint, osztrák büntető jog és eljárás, osztrák polgári magánjog, osztrák polgári perrendtartás és bírói illetékesség, állam gazdaságtan.

A pályázati kérvényt a képességet bizonyító okmányokkal ellátva f. év augusztus 10-ig az erdélyi helyélt hittük egyház főtanácsához Kolozsvárra bérmentesen lesznek beküldendők.

Az erdélyi helyélt hittük egyház főtanácsától Kolozsvárt jun. 19-én 1864.

NEM HIVATALOS.

Rófos kereskedéshez

(176)

(1—3)

alkalmas egy teljes szerelék, u. m. állványok, (stellage) polczok, fiókok, sat. sok évi használat után tökéletesen kiszáradva, de egészen ép állapotban, — jutányos áron eladó.

Értekezhetni iránta, az idősb gróf Teleki Domokos úr házában, (b. kö-zéputca 456. sz.) a számtartóval.

(161)

Hirdetmény.

(10—*)

Tisztelettel tudatjuk a t. cz. repce-termelő urakkal, hogy a már 18 év óta fenálló olajgyárunkba az idén kiválólag a repcét a legmagasabb árba fizetjük, arra, mint eddig is, előleget adunk és akár az egész termést előre kifizetjük.

KISS TESTVÉREK, olajgyár tulajdonosai.

A vegy-gyógyszerészeti elvek alapján leggondosabb és biztosabban készített

GYÓGYSZERES SZAPPANOK,

melyek sokszertű tudományos vizsgálatok s gyakorlati használatok örvendtes eredményei által jóknak bizonyultak be, következő tizenkét különböző nemei teljes biztossággal ajánlathatnak szüntgy az orvos urakkal, valamint a segélyt igénylő közönségnek:

darabja utasítással együtt o. é. kr.	darabja utasítással együtt o. é. kr.
Hamiglab-szappan, görv bajnál . 55	Kátrány-szappan, bőrhámladéknál 35
Irla-szappan, idült bőrbajoknál . 35	Halmájzsir-szappan, asztkóránál 35
Terpentin-szappan, benulásoknál 35	Epe-szappan, bőrtisztatlanságoknál 35
Benzoe-szappan, bőrkeményeségnél 40	Kén-szappan, bőrkütegeknél . 35
Kámfor-szappan, csuszos bajoknál 35	Rozmarin-szappan, erősítőmos-dáshoz . 35
Kaniblag-szappan, elévült kütegeknél . 45	Könleget-szappan, keményedéknél 35

Az ezen szappanokhoz mellékelt utasításokban elő vannak adva azon különböző módok, melyek szerint ezen gyógyszerek legezlszerűben használatnak, valamint azon különféleleg is, melyben a gyakorlatilag helyesnek talált szappanforma által rég bebizonyított hatásuk fokozatával értékük nevelhetetik: mert a szappanforma az, mi nemcsak a szenvedőnek a külső szerek használatát könnyebbíti, hanem az orvosnak is az ily szerek hatályosb s általánosb alkalmazását lehetővé teszi.

A gyógyszeres szappanok csak 2/3 obon nehezségű darabokban adatkak el s hivatalosan letett figyelvények mindkét végükön pecséttel vannak ellátva.

Egyedüli raktár Kolozsvárt: WOLFF J. és KHUDY J. özv. gyógyszerértáraitban. Brassóban: Jekelius Ferd. gyógyszerértáraitban.

(173)

(3—3)

Ezeennel tisztelettel jelentem, hogy f. é. szeptember hó folytán itt Kolozsvárt a belső monostorutcában, a hajdani Kriebel-féle házban

óra-kereskedést és műhelyet

nyitandók. Mintán azt mindennel, mit egy ily tűzlettől várhatni, fel akarom szerelni, útnak indultam, hogy a legelső bel- és külföldi óra-gyárakkal összeköttetést eszközöljek, s visszatértem után azonnal tudatni fogom tűzletem megnyitását.

Kolozsvárt, júliusban, 1864.

BABOS SÁNDOR, órás.

Nyomatott az ev. ref. főtanácsa betűivel (Bel-farkasutca 74 sz.)

(177)

Hirdetés.

(1—6)

Több évek óta jóhítlének és biztosnak ismert a „rumburger gyár”-hoz (zur Rumburger Fabrik)

ezimzett vászonkereskedésem (Stadt, Adlergasse 1. sz.) Bécsben, tekintélyen alólának tartja a helybeli valamint a vidéki t. közönséget különböző kecsgetésekkel és szintárlajokkal, a mint ezek újabb időben használatban vannak, csalogatni hanem csak is legújabb

tetemesen leszállított árjegyzékére

figyelmezteti s reméli, hogy a tisztelt vásárlók, a bámulatos olcsó árak mellett is a kelmék minőségével anynyira meg lesznek elégedve, mikép újabb szűkségeiteiknél bizonyosan csak az én czégemet fogják megrendeléseikkel megtisztelni.

Árjegyzék:

- 1 darab 30 singes jó havasi gyolcs 6 ft. 50 krtól 8—9 ft. 25 krig.
- 1 " " " legjobb háziaczerna-vászon 9 ft. 50 kr — 10—13 ftig.
- 1 " " " fejezített czérna vászon, 10—12—16 ftig.
- 1 " " " 4/5 és 5/8 rumburgi " 12—14—20 ftig.
- 1 " 36 " 4/5 és 5/8 valódi creasyolcs 14—18—24 ftig.
- 1 " 50 " 5/8 kettős háziaczerna vászon 20—24—30 ftig.
- 1 " 54 " valódi rumburgi vászon 24—30—80 ftig.
- 1 " 30 és 35 singes rumburgi ágynemű 9—10—16 ftig.
- 1 " 30 singes len és damast gradel 10—16 18 ftig.
- 1 tuczet jó zsebkendő, tiszta len, 2 ft. 10—3—6 ftig.
- Különös szép damast törölközők és asztalneműk vendéglősek számára 2 ft. 50—3—6 frintig.
- Valódi kávékendők czernából és lenből, mindenféle nagyságu 1 ft. 50—2 ft. 50 4 ftig.
- A cs. kir. katonaság és hivatalnokok számára a legújabbban feltáált angol ágylepedők varrás nélkül, igen tartós, 12/4 hosszú 1/2 széles, 2 ft. 70—3 ftig.
- Raktáron vannak továbbá mindennemű 6/8 len roulettengradel törölközők, fűző- és piquet parchent, 6—12 és 24 ftig; persa len, damast garniturok, színes len zsebkendő, valamint minden e szakmába vágó cikkek bámulatos olcsó árban.
- 10,000 sing különbözőféle vászon maradék 4/5 és 5/8 széles, melyek a gyár által adatnak el, s hogy minél hamarabb eladathassanak, minden áron eladandók.
- Megrendelések vidékről postai utánvétel, vagy az őszszeg beküldése mellett lelkiismeretesen és gyorsan teljesítenek.
- 50 ft. értékre vásárlók ráadásul 1 tuczet valódi len batiz kendőt, vagy egy szép len damast garniturt kapnak ingyen.

STEIN JÁNOS

könyvkereskedésében Kolozsvárt, Wittich Józsefnél Maros-Vásárhelyt, Dobray Nándornál S. Udvarhelyt, Barthos Domokosnál S. Szentgyörgyön, Vokál Jánosnál Nagyenyeden, Sindel Károlynál Brassóban

k a p a t ó:

A Heidelbergi kate

értelmezése.

Tanitványai számára és magán használatra írta Zombori Gedő tanár.

Ára köve 28 kr.

„Osztrák postaügy” kézikönyve.

Írta Reisenhoffer Rudolf, cs. kir. postaigazgatósági fogalmazó. Ára e 20 ivre terjedő 8-adrét alaku kötetnek 2 frt o. ért.

E mű, mely igen tűzetes, és szorgalommal van írva, nem csak hazai irodalmunk lényeges hégagát tölti be, hanem egyszersmind benne az általánosságok oly practicus kézikönyvhez juttat, melyből minden a postai ügyekben felmerülhet esetekre nézve kielégítő utasítás merithető, mint melyről bátran állitbatni, hogy szerző e részben hasznos szolgálatot tett.

Tartalmát illetőleg, két részből áll, melyek elseje az administratív, másika pedig a kezelésszaki szolgálatot tünteti előnkbe.

Nem kevés érdeklél bir egyszersmind az olvasóra nézve az abban foglalt összes postai-összefüggés; valamint a törvénytudónak, historikusnak, geographusnak és statistikusnak érdekes momentumokat szolgáltat.

Befőttes és más üvegekre a drága Lantorna helyett a tartósabb, czélszerűbb tisztább és sokkal olcsóbb

pergament papir jött használatba:

Kapható kissebb és nagyobb darabokban 10 krtól 40 krig Kolozsvárt STEIN JÁNOS papirkereskedésében.